

F R E D N I N G S V Æ R D I E R

LÆGEBOLIGEN

STEVNS KOMMUNE

Besigtigelsesdato:	01.02.2012
Besigtiget af:	Simon Harboe
Journalnummer:	2011-7.82.06/336-0001
Kommune:	Stevns Kommune
Adresse:	Slotsgade 9, 4600 Køge
Betegnelse:	Lægeboligen
Fredningsår:	1939
Omfang:	<i>Forhus, sidehus og staldbygning langs vejen (ca. 1780).</i>

— BYGNINGSBESKRIVELSE

Lægeboligen ligger for enden af Slotsgade, syd for Vallø Slot. Lægeboligen består af et forhus med et tilbygget sidehus mod sydvest samt en staldbygning langs vejen mod vest.

Forhuset er en grundmuret og hvidkalket bygning i én etage med afvalmet tegltag samt en mindre kælder. I den sydvendte tagflade sidder flere ovenlysvinduer og i rygningen to skorstenspiber. Den vestvendte gavl er beklædt med vandretliggende brædder. Bygningens vinduer er ældre og traditionelle, opsprossede korspostvinduer med forsatsrammer. En naturstenstrappe med smedejernsgelænder fører op til den bevarede, oprindelige hoveddør med overvindue, der sidder midt i facaden. Ved siden af denne sidder en ældre lampe. Mod vest forbinder en mur med gennemgang forhuset med staldbygningen.

I det indre er forhuset kendetegnet ved en ældre planløsning med central entré, delvist bevarede hovedskillerum og stuer en suite mod haven. Mod øst findes en større, gennemlyst stue, mens de to værelser mod vest har bevaret en enkel loftsstukkatur. Gulvene, døren til haven og trappen til den udnyttede overetage er nyere. Der er bevaret pudsede lofter og flere ældre, klassicistiske døre og gerichter samt brystningspaneler og ovne.

Sidehuset er i én etage, opført i bindingsværk med hvidkalkede tavler og brunmalet tømmer. Østsiden og gavlen mod syd er af lodretstående brædder. Taget er et teglhængt heltag med flere ældre tagvinduer samt en muret skorstenspibe med krone i rygningen. På gavlen i syd er tilbygget en nyere, glasoverdækket veranda. Vinduerne er torammede og opsprossede. Der er adgang til sidehuset fra forhuset og fra langsiden mod vest. I det indre er sidehuset præget af en central gang og flere mindre rum med traditionelle og nyere overflader. Køkkenet vender mod vest. Der er bevaret flere ældre døre og tagetagen er udnyttet.

Staldbygningen står i bindingsværk med hvidkalkede tavl og brunt opstrøget tømmer, stråtagt heltag med kragetræer i mønningen og en enkelt skorstenspipe i rygningen. Den østlige gavl er grundmuret og hævet over stråtaget. Langsiderne er kendetegnet ved revledøre og –porte, enkelte torammede vinduer samt mindre vinduer ud til vejen. I den sydlige tagflade sidder et nyere ovenlysvindue. I det indre rummer bygningen en traditionel rumopdeling med garager og depoter.

— BYGNINGSHISTORIE

Forhuset er opført omkring år 1780.

— KILDER

Sys Hartmann, (red.), Vallø, Et kvindehus gennem 250 år, Vallø Stift, Gyldendal 1988.

— MILJØMÆSSIG VÆRDI

Lægeboligens miljømæssige værdi knytter sig til bygningerne som værende væsentlige dele af den kulturmiljømæssige helhed, som bebyggelsen langs Slotsgade udgør. Hertil kommer beliggenheden, hvor lægeboligen, set fra Slottet, ligger som den nord-syd gående akses sydlige point de vue, indrammet af den brolagte Slotsgades ensfarvede, énetages bygninger.

— KULTURHISTORISK VÆRDI

Lægeboligens kulturhistoriske værdi ligger i det ydre i de tre bygningers synlige, interne hierarki med det ”fornemme”, grundmurede og udpræget symmetriske forhus, det mere enkle sidehus i bindingsværk og så staldbygningens funktionelle udtryk med stråtag, uregelmæssigt placerede vinduer, revledøre og –porte.

I forhusets ydre ligger den kulturhistoriske værdi endvidere i de delvist oprindelige vinduer og rokokohoveddøren.

I det indre knytter den kulturhistoriske værdi sig i forhuset og sidehuset til de bevarede dele af den ældre planløsning med kælder og en suite beliggende stuer mod haven samt de ældre bygningsdele, herunder paneler, døre, gerichter, låsekasser, ovne og loftsstukkatur. Hertil kommer rumfordelingen med de sekundære funktioner koncentreret i sidelængen og de repræsentative funktioner i forhuset.

— ARKITEKTONISK VÆRDI

Lægeboligens arkitektoniske værdi relaterer sig til forhusets symmetriske facade med det elegant opskalkede og afvalmede tag, den taktfaste vinduessætning og den udsøgte, detaljerige rokokodør med det markante, svungne overvindue. De høje mursider, store vinduer og trappen med smedjernsgelænderet understøtter forhusets herskabelige udtryk.

— BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

I Lægeboligens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til det synlige, konstruktive og dekorative hierarki mellem forhus, sidehus og staldbygning, til bygningernes forskellige ydre med de oprindelige og ældre detaljer, herunder trapper, vinduer, døre, overvinduer, lampe, bræddebeklædning og skorstene. Hertil kommer bygningernes traditionelle materialeholdning.

I Lægeboligens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de bevarede dele af forhusets ældre planløsning samt forhusets og sidehusets oprindelige og ældre bygningsdele og –detaljer, herunder paneler, døre, låsekasser, gerichter og stukkatur samt kælderen. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.

— ANBEFALINGER

Det anbefales, at verandaen på sidehusets sydvendte gavl på sigt fjernes. Det anbefales endvidere, at forhusets nyere havedør med termoruder på sigt skiftes til en dør, som i højere grad harmonerer med bygningens alder og arkitektoniske udtryk.